

Dienstbaar aan de naastenliefde

In het Titus Brandsma Huis in Deventer wordt in oktober 2025 de Ariëns Prijs voor Diaconie uitgereikt. Deze driejaarlijkse diaconale prijs werd in 2003 in het Aartsbisdom Utrecht in het leven geroepen en draagt de naam van de priester Alphons Ariëns. De diaconale projecten die zijn voorgedragen voor de Ariëns Prijs geven een praktische inkijk in de diaconale praktijk in het Aartsbisdom Utrecht. Voor de Ariëns Prijs 2025 zijn 32 projecten aangemeld. In alle gevallen betreft het projecten waarbij specifieke doelgroepen als minderbedeelden, eenzame mensen, kinderen en ouderen, vluchtelingen en asielzoekers, maar ook mensen met behoefte aan zingeving en religie op materiële en/of immateriële wijze worden ondersteund.

Een kleine twintig van de voorgedragen projecten worden door Parochiële Caritas Instellingen (PCI'en) van parochies in het Aartsbisdom Utrecht georganiseerd en/of ondersteund.

De diocesaan diaconaal werker van het Aartsbisdom Utrecht is qualitate qua verbonden aan de jury die beoordeelt wie dit jaar de winnaar wordt van de Ariëns Prijs. Het belangrijkste is niet het winnen maar de erkenning en waardering voor de inzet van vrijwilligers ten behoeve van het door hen ingediende diaconale project. Als jurylid heb ik mij in de 'Zevende Hemel' en onder het 'Brede Dak' mogen begeven. Dit zijn beide eetgelegenheden waar voornamelijk alleen gaanden een drie gangen maaltijd krijgen voorgeschoteld. Behalve deelname aan een maaltijd heb ik ervaren wat het in een dorpsgemeenschap betekent om 'zorg veur mekaar' te hebben, dat het bezit van een fiets een levensbehoefte is en wat de effecten van glas-in-lood ramen zijn op bewoners van een verpleeghuis.

Bij deze projecten ben ik deelnemer geweest, heb ik gevoeld wat de activiteit behorende bij het project met je doet en wat dit oproept. Deelnemer zijn is een ander perspectief dan dat van toeschouwer. De toeschouwer beschouwt de werkelijkheid immers anders dan de deelnemer. Als het bijvoorbeeld over een voetbalwedstrijd gaat, dan lijkt het soms alsof een speler het over een andere wedstrijd heeft dan een toeschouwer.

Bij de projecten die zijn aangemeld voor de Ariëns Prijs komen diaconie en caritas bij elkaar. De projecten ademen naastenliefde en de aanbieders zijn dienstbaar naar hun medemensen. Diaconie en caritas lijken inhoudelijk min of meer synoniem, terwijl ze in de praktijk van de parochies organisatorisch vaak onderscheiden zijn.

Bij de Ariëns Prijs zijn diaconie en caritas onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het één kan niet zonder het ander. Het is een symbiose die mag worden gekoesterd. Diaconie en Caritas zijn verschillend maar niet los verkrijgbaar.

Tom van Vilsteren

Diocesaan diaconaal werker Aartsbisdom Utrecht